

T.C.
GİRESUN İL ÖZEL İDARESİ
İL GENEL MECİSİ
(AFET EROZYON KOMİSYONU RAPORU)

Rapor Tarihi : 31.05.2022

Konusu : Dereli Merkez ve Köylerinde Meydana Gelen Sel Tahribatı

İL GENEL MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

GİRESUN

12.05.2022 tarihinde İl Genel Meclisi Üyeleri; Şükrü KAHRAMAN, Durmuş CANIKLI ve İbrahim ERHAN tarafından Meclisimiz verilen önergede, Dereli ilçesinde Dereli Merkez, Uzundere ve Kızıltaş köylerinde yoğun yağış ve kar erimesinden dolayı hasarlar meydana gelmiştir. Buralarla ilgili neler yapıldığının ve neler yapılabileceğinin ilgili komisyonca araştırılarak Meclisimizi bilgilendirilmeleri istenmiştir.

RAPOR:

12.05.2022 tarihinde 74 sıra numarası ile İl Genel Meclis Başkanlığı tarafından komisyonumuza havale edilen önergeyle ilgili İl Milletvekilimiz Sabri ÖZTÜRK, Komisyon Üyelerimiz, Dereli İl Genel Meclis Üyeleri Şükrü KAHRAMAN, İbrahim ERHAN; İlçe Özel İdare Müdürü Ahmet YAVUZ, şef Halis KARACA, Merkez İlçe Başkanı Yusuf GELDİ, Yönetim Kurulu üyeleri ve Yöre Muhtarları ile birlikte;

18 Nisan tarihinde aşırı sıcak ve sağanak yağıştan dolayı yaylalarda eriyen karlardan dolayı oluşan sel suları Uzundere, Kızıltaş, Tamdere, Alancık Köyleri, Dereli Merkez ve ayrıca Merkez Ülper köyünde tahribatlara neden olmuştur. Ülper Köyü ile ilgili komisyon çalışmamız daha önce meclisimize sunulmuştur.

Dereli Merkez Ulu Camii önünde bulunan tarihi kemer köprüünün Toki evleri tarafındaki ayağına Anıtlar Kurulu tarafından yapılan koruma amaçlı duvarın kare şeklinde oluşu, dere yatağının daralmasına neden olmuştur. Ayrıca suyun köprü ayağındaki duvara direk vurup karşı taraftaki camii altındaki yıkılan duvara yönelmesine yolun ve duvarın yıkılmasına neden olmuştur.

Karayolları yetkililerinden alınan bilgide yol ve duvarın Karayolları tarafından yapılacağı, kemer köprüünün ayağının da suyun geçişine uygun bir şekilde yapılması için Anıtlar Kurulunun proje yaptığı bilgisine ulaşılmıştır.

Önergemizde olmamasına rağmen gördüğümüzü raporlama adına Alancık Köyünde birkaç yerde yolun dere tarafı zarar görmüş olup, Karayolları tarafından tahkimat ve duvarlarla yapılacağı bilgisine ulaşılmıştır.

Kuzalan Şelalesi dere tarafındaki perde beton ve duvarların selden yıkılmış olduğu görülmüştür.

Tamdere Karınca Mahallesinde bulunan HES işletmesinin derenin alanını daraltarak yapmış olduğu yol ve çıkarılan malzeme sel nedeniyle bulunduğu yerdeki köprüünün altını doldurmuş, suyun köprü üzerinden ve arazinin sağ ve solundan gitmesine neden olmuş, daha sonra iş makinelerinin rusubatı temizlemesiyle yol ulaşımına acımıştır. Yollarda, köprüde, duvarlarda bitvük hasarlar meydana gelmiştir.

Kızıldaş Köyü grup yolu selden zarar görmüş, çoğu yerde duvarlar yıkılmıştır. Su Akfen HES firmasına gelmeden yolun yukarıdan gelen rusubatla kapanmasına yol açmıştır. Daha sonra iş makinalarıyla birlikte yol açılmıştır. Bu arada HES firması önündeki yolun dereden yüksekliği 1 metre civarında olup, her zaman selden zarar görmeye müsaittir.

Sel sularının taşkına sebep olması suyun dere yatağına sığmadığından dolayıdır. Akfen HES firması imalat yaparken derenin bir tarafını ayrıca derenin kenarında bulunan araziye hafriyat doldurmuştur. Selin gelmesiyle bu hafriyatın sularla sürüklenmesiyle büyük hasarlar meydana getirmiştir. Dereli İl Genel Meclis üyemiz Şükrü KAHRAMAN selin sürekli tehdit altında bulunan Akfen HESin önündeki yolun derenin 1 kilometrelik bölümünün derenin karşı tarafından biraz daha yüksekte yapılmasının, yapılırken de HES firmasının yapılacak imalata makine gerekirse maddi destek vermesinin uygun olacağı görüşünü belirtmiştir.

Daha sonra Kızıldaş Köyü'nün merkezine gidilip Kızıldaş'tan geçilen köy yollarının geçici olarak ulaşım açıldığı, yollarda çok fazla tahribat olduğu bilgisi alındı.

Tamdere Köyü Kanlıhan mevkiinde bulunan HES şirketi de derenin yatağını doldurarak kendisine yol yapmış olup derenin yatağı daraldığından dolayı, sel suları derer yatağına sığmayarak yollarda hasarlar meydana getirmiştir.

Uzundere Köyünde Uzundere ve köy yeri derelerinden gelen sel köprülere ve duvarlara zarar vermiştir. Çoğu rusubat Uzundere'de buluna gölete dolmuştur. Geçici olarak yollar ulaşım açılmıştır. Çoğu yerde duvar ve menfezler yıkılmıştır. Tek sevindirici olay buralarda can kaybı olmamıştır.

Komisyonundan önce heyelan bölgesinde inceleme yapan İl Özel İdaresi Teknik Heyeti sel afetini özetlemiş yapılacak olan imalatların maliyetlerini çıkarmıştır. Teknik heyetin hazırlamış olduğu maliyet cetveli ve kısa rapor ekte sunulmuştur.

Not: Kızıldaş ve Kanlıhan'da bulunan tarihi kemer köprülerin durumu içler acısıdır. Kültür ve Turizm Komisyonunun buralarda çalışma yapması gerekmektedir.

Yüce meclisimizin bilgilerine arz olunur.

Fuat KURT
Komisyon Başkanı

Mustafa Kemal KURT
Başkan Yardımcısı

Muttalip PATAN
Sözcü

Muammer GÜLEÇ

Üye

Metin BEYAZ

Üye